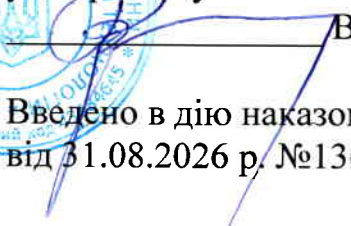

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій
протокол від 31.08.2026 р. №1

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій
В. ОРЛОВ

Введено в дію наказом
від 31.08.2026 р. №136

Кривий Ріг
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідність політики Законам України та іншим нормативним актам.

Політика використання штучного інтелекту (далі – ШІ) в Державному університеті економіки і технологій (далі – Університет) розроблена відповідно до Конституції України, Законів України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 №4742-IX, «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про захист персональних даних», «Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 р. № 1556-р, «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти», затвердженими Міністерством освіти і науки України та Міністерство цифрової трансформації України (2025 р.), Регламенту 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради (2024 р.), що встановлює збалансовані правила щодо штучного інтелекту, а також інших актів законодавства, наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, положень Статуту Університету та внутрішніх нормативних документів Університету.

1.2. Мета політики використання штучного інтелекту в Університеті.

Політика використання штучного інтелекту в Університеті розроблена з метою визначення засадничих принципів, нормативних правил та організаційних процедур щодо безпечного, етичного й ефективного застосування технологій ШІ в освітній, науковій та адміністративній діяльності Університету. Документ покликаний врегулювати процеси інтеграції сучасних цифрових інструментів для підвищення якості навчання та використання технологій ШІ в діяльності Університету.

1.3. Завдання Політики використання штучного інтелекту.

Завданнями Політики використання штучного інтелекту є:

- визначення чітких меж дозволеного та забороненого застосування генеративного штучного інтелекту в освітній, науковій та управлінській діяльності Університету;
- впровадження механізмів виявлення несанкціонованого використання ШІ та протидії цифровому плагіату серед здобувачів та працівників Університету;
- формування у здобувачів і науково-педагогічних працівників навичок етичного, безпечного та критичного промптингу та роботи з генеративними моделями;
- інтеграція інструментів ШІ у підготовку фахівців економічного, технологічного та ІТ-профілів для проведення складного аналізу даних і моделювання;
- захист персональних даних, комерційної таємниці та інтелектуальної власності Університету від витоку через публічні ШІ-платформи;
- автоматизація рутинних адміністративних завдань, документообігу та моніторингу якості освіти за допомогою алгоритмів ШІ;
- закріплення обов'язкової ролі людини у фінальній верифікації, редагуванні та оцінюванні будь-яких згенерованих ШІ результатів.

1.4. У випадках, не врегульованих цією Політикою, застосовуються норми Положення про академічну доброчесність Університету.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ШІ

2.1. В освітньому процесі Університету.

Дозволено: використовувати ШІ як цифрового асистента для пошуку ідей (брейнштормінгу), автоматичного виправлення граматичних помилок у текстах, перекладу іноземних джерел, оптимізації та пошуку багів у програмному коді, а також для генерації ілюстративних матеріалів до презентацій.

Заборонено: повністю або частково копіювати згенеровані тексти, формули чи готові розв'язки задач і видавати їх за власні індивідуальні роботи учасників освітнього процесу,

курсів чи дипломні роботи; використовувати ІІІ під час складання іспитів/екзаменів, заліків чи тестувань без прямого дозволу викладача.

Умова використання: у разі залучення ІІІ для збору чи обробки матеріалів, здобувач освітнього процесу зобов'язаний відкрито вказати назву ІІІ-моделі та характер її використання у списку джерел або у анотації до роботи.

Дозволено встановлювати правила використання інструментів ІІІ в рамках окремих курсів (освітніх компонент) у відповідному розділі силабусу.

У разі дозволу використання інструментів ІІІ в описі навчальних завдань для здобувачів освіти мають бути встановлені вимоги щодо:

- обов'язкового декларування факту їх застосування;
- визначення меж допустимої допомоги ІІІ;
- забезпечення відповідальності здобувача освіти за зміст, достовірність та результати виконаної роботи.

Для уніфікації підходів до визначення рівня допустимого використання ІІІ у навчальних завданнях та силабусах рекомендується застосовувати таку шкалу:

Рівень 0 – використання ІІІ заборонено. Робота має бути виконана здобувачем освіти самостійно без застосування інструментів ІІІ.

Рівень 1 – ІІІ дозволено лише на етапі підготовки. Можливе використання для пошуку ідей, планування роботи, аналізу підходів, але не для створення змісту готової роботи.

Рівень 2 – ІІІ дозволено для вдосконалення мови та форми. Допускається використання для редагування тексту, покращення структури, стилю та мовного оформлення.

Рівень 3 – ІІІ дозволено для часткової підтримки змісту. Можливе використання окремих функцій ІІІ для аналізу, пояснення, генерації окремих елементів роботи за умови критичного опрацювання та перевірки результатів здобувачем освіти.

Рівень 4 – ІІІ є інтегрованим елементом виконання завдання. Використання ІІІ передбачається умовами завдання як навчальний інструмент із визначенням конкретних правил його застосування та обов'язковим розкриттям способів використання.

У разі використання інструментів генеративного штучного інтелекту під час підготовки письмових, кваліфікаційних або проєктних робіт здобувач освіти зобов'язаний додати до роботи декларацію про використання ІІІ, у якій зазначаються мета, обсяг та характер застосування таких інструментів. Для забезпечення єдиних стандартів оформлення, прозорості та достовірності розкриття інформації рекомендується використовувати GAIDeT Declaration Generator – вільнодоступний онлайн-інструмент для створення декларацій щодо використання генеративного ІІІ: <https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>

2.2 У науково-дослідній діяльності Університету.

Дозволено: застосовувати алгоритми ІІІ для первинного структурування великих масивів даних, проведення складних статистичних розрахунків, моделювання економічних чи технологічних процесів, а також для стилістичного редагування рукописів.

Заборонено: використовувати ІІІ для автоматичного написання наукових статей, тез чи дисертацій; генерувати фальшиві статистичні дані, вигадувати наукові гіпотези, лабораторні експерименти або спотворювати першоджерела (фабрикувати цитати).

Умова використання: дослідник несе одноосібну персональну відповідальність за достовірність кожної цифри та факту, отриманих за допомогою ІІІ. Штучний інтелект не може бути вказаний як співавтор наукової праці.

2.3. В управлінській та адміністративній роботі Університету.

Дозволено: інтегрувати ІІІ для автоматизації повсякденного діловодства, створення шаблонів внутрішніх оголошень, оптимізації розкладу занять, ведення чат-ботів для комунікації зі вступниками та первинного аналізу відкритих даних.

Заборонено: завантажувати у публічні (безкоштовні) версії ШІ-моделей персональні дані здобувачів і працівників, фінансову звітність Університету, комерційні таємниці, тексти ліцензійних угод чи паролі до внутрішніх мереж ЗВО.

Умова використання: остаточне ухвалення будь-яких кадрових, фінансових чи організаційних рішень здійснюється виключно уповноваженою посадовою особою (людиною), а не автоматизованою системою.

3. МЕХАНІЗМИ ВИЯВЛЕННЯ НЕСАНКЦІОНОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШІ ТА ПРОТИДІЇ ЦИФРОВОМУ ПЛАГІАТУ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Обов'язкова технічна перевірка.

Обов'язковий контроль через ліцензійні університетські системи антиплагіату (наприклад, Unicheck чи StrikePlagiarism) із активованими модулями розпізнавання AI-генерації проходять:

- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти (бакалаврські та магістерські роботи), дисертаційні роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;
- навчальні посібники, підручники та монографії за умови афіліації з університетом;
- інші академічні твори, перевірка котрих вимагається умовами публікації (за згодою проректора з наукової роботи).

Результати цього автоматичного звіту є підставою для подальшого аналізу науковим керівником кваліфікаційної роботи або автором академічного твору. У випадку можливого порушення академічної доброчесності до розгляду роботи долучається Комісія з питань етики та академічної доброчесності.

Наявність у тексті сфабрикованих ШІ джерел або вигаданих статистичних показників може бути підставою для розгляду питання щодо порушення академічної доброчесності та тягне за собою дисциплінарні заходи, передбачені Положенням про академічну доброчесність в Університеті. Порядок здійснення перевірки навчальних і наукових робіт на дотримання вимог академічної доброчесності регламентується відповідним нормативним документом Університету.

3.2. Процедура підтвердження авторства.

Якщо у викладача виникають обґрунтовані сумніви щодо самостійності виконання роботи (наприклад, різка зміна стилю письма, надмірна ідеальність тексту або нездатність студента пояснити хід вирішення задачі), викладач має право ініціювати проведення усної співбесіди. Під час такої бесіди здобувач має продемонструвати розуміння матеріалу, логіку розрахунків, надати чернетки, історію змін у файлі або показати лог-файли промптів, якщо ШІ залучався як дозволений асистент.

3.3. Реагування на факти несанкціонованого використання ШІ.

У разі виявлення прихованого, несанкціонованого використання ШІ (коли згенерований текст видається за власний інтелектуальний продукт без посилань), робота беззастережно відхиляється. До порушників застосовуються дисциплінарні заходи, передбачені Положенням про академічну доброчесність в Університеті: від повторного виконання завдання зі зниженням максимальної оцінки до недопуску до захисту диплома чи скасування результатів наукової публікації для працівників.

Результати автоматичних систем виявлення тексту, створеного із застосуванням генеративного ШІ, мають рекомендаційний характер і не можуть бути єдиною підставою для прийняття рішення щодо порушення академічної доброчесності.

4. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЕТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШІ

Для формування у здобувачів і працівників Університету навичок етичного, безпечного та критичного слід дотримуватись наступних правил та процедур.

4.1. Культура критичного аналізу.

Кожен користувач (здобувач або працівник Університету) зобов'язаний піддавати сумніву будь-який результат, згенерований ШІ. Забороняється приймати на віру надані генеративним штучним інтелектом історичні факти, фінансові показники, цитати чи аналітичні висновки без їхнього перехресного порівняння з першоджерелами, офіційними державними реєстрами чи рецензованими науковими публікаціями.

4.2. Дотримання правил безпечного інжинірингу підказок.

При формуванні запитів до ШІ користувачам суворо заборонено передавати алгоритмам закриту внутрішню інформацію Університету. Будь-які промпти, що містять персональні дані колег, студентські оцінки, паролі до університетських сервісів, фрагменти неопублікованих досліджень чи комерційні відомості партнерів університету, вважаються грубим порушенням правил інформаційної безпеки.

4.3. Етичне маркування та декларування.

Студенти та працівники мають відкрито заявляти про межі та характер використання ШІ у своїй діяльності. Текст, код або візуальний контент, створений за суттєвої підтримки генеративних моделей, повинен супроводжуватися чітким описом (наприклад, у формі примітки або дисклеймера із зазначенням назви інструменту, версії моделі та переліку виконаних нею завдань. Приховування цього факту розцінюється як неетична поведінка.

4.4. Організація безперервного навчання.

Університет на базі своїх структурних підрозділів організовує для працівників та здобувачів практичні воркшопи, вебінари та сертифікаційні курси. Програми навчання фокусуються на правилах побудови точних промптів для економічного моделювання, аналізу великих даних та ІТ-розробки, а також на вивченні оновлень у законодавстві щодо авторського права в епоху ШІ.

5. ІНТЕГРАЦІЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШІ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

5.1. Профільне впровадження в освітні програми.

Кафедри Університету мають право включати лабораторні, практичні та самостійні завдання з використанням спеціалізованого ШІ до освітніх компонентів. Для здобувачів економічного напрямку це передбачає аналіз ринкових трендів і прогнозування фінансових ризиків; для інженерно-технологічних спеціальностей – оптимізацію виробничих процесів і моделювання матеріалів; для ІТ-напрямків – генерацію, рефакторинг та автоматизоване тестування коду.

5.2. Використання ШІ для обробки великих масивів даних.

Здобувачі та науковці мають право залучати аналітичні ШІ-інструменти для структурування, очищення та первинної класифікації великих обсягів інформації. Застосування алгоритмів машинного навчання дозволяється для пошуку прихованих закономірностей у статистичній, бухгалтерській, фінансовій або виробничій звітності, що є базою для написання курсових, дипломних та наукових робіт.

5.3. Побудова та симуляція прогнозних моделей.

В освітньому процесі дозволяється використання ШІ для створення предиктивних (прогностичних) моделей. Здобувачі освіти можуть застосовувати генеративний штучний інтелект для розробки сценаріїв розвитку економічних систем, оптимізації логістичних ланцюгів або симуляції роботи складного технологічного обладнання в цифровому середовищі без ризику реальних збитків.

5.4. Валідація та захист розрахункових моделей.

Будь-яка математична, фінансова або інженерна модель, побудована за допомогою ІІІ, не може бути зарахована без детального теоретичного обґрунтування здобувачем освіти. Здобувач зобов'язаний самостійно перевірити граничні умови моделі, пояснити вибір алгоритму, верифікувати формули та довести економічну чи технологічну доцільність отриманих ІІІ-результатів під час захисту роботи перед викладачем.

6. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ, КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ВІД ВИТОКУ ЧЕРЕЗ ПУБЛІЧНІ ІІІ-ПЛАТФОРМИ

6.1. Заборона передачі конфіденційної інформації.

Працівникам, викладачам та здобувачам освітнього процесу суворо заборонено вводити в текстові запити (промпти) або завантажувати у вигляді файлів до публічних моделей штучного інтелекту будь-яку інформацію, що становить комерційну, фінансову чи юридичну таємницю Університету. Це стосується текстів ліцензійних угод, внутрішніх кошторисів, даних про закупівлі, стратегічних планів розвитку та паролів доступу до локальних мереж Університету.

Категорично забороняється використовувати публічні ІІІ-платформи для обробки, аналізу чи структурування персональних даних. До них належать списки з іменами, номерами телефонів чи паспортами здобувачів та працівників, службова кореспонденція, відомості з обмеженим доступом, проекти рішень, медичні дані та дані про особливі потреби, грантові заявки та внутрішні бюджети, відомості про заробітну плату, екзаменаційні матеріали до проведення оцінювання, студентські оцінки, результати сесій, а також будь-яка інша інформація, що дозволяє ідентифікувати особу. Для автоматизації таких процесів дозволено застосовувати лише локально розгорнуті або офіційно деперсоналізовані (знеособлені) університетські ІІІ-інструменти.

6.2. Збереження прав на інтелектуальну власність.

Науковцям та авторам навчальних матеріалів Університету заборонено завантажувати в публічні сервіси генеративного штучного інтелекту повні тексти своїх неопублікованих рукописів, патентів, дисертацій, монографій чи унікальних лекційних курсів для їхнього автоматичного редагування чи перекладу. Більшість безкоштовних ІІІ-платформ використовують вхідні дані користувачів для навчання майбутніх моделей, що створює пряму загрозу втрати авторських прав та передчасного оприлюднення наукових результатів.

Адміністрація та Центр цифрової трансформації здійснюють регулярний моніторинг та аудит програмного забезпечення, що використовується на робочих місцях. Перевага надається корпоративним підпискам на ІІІ-сервіси, які за умовами договору гарантують повну конфіденційність даних і зобов'язуються не використовувати завантажені користувачами файли та промпти для навчання сторонніх алгоритмів.

7. АВТОМАТИЗАЦІЯ РУТИННИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ЗАВДАНЬ, ДОКУМЕНТООБІГУ ТА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ АЛГОРИТМІВ ІІІ

7.1. Оптимізація внутрішнього документообігу та діловодства.

Працівники структурних підрозділів Університету мають право залучати ІІІ для автоматичного формування шаблонів наказів, службових записок, протоколів засідань, офіційних листів та інших типових документів. Також дозволяється використовувати алгоритми для автоматичного тегування, швидкого пошуку, класифікації та архівування вхідної й вихідної кореспонденції у внутрішній системі електронного документообігу Університету.

Адміністративні служби Університету мають право впроваджувати інтелектуальні чат-боти та алгоритми ШІ для автоматизації відповідей на типові запити вступників, студентів та викладачів (наприклад, щодо розкладу занять, умов вступу, переліку документів чи алгоритму отримання довідок). ШІ також дозволяється використовувати для технічного планування графіків, оптимізації розподілу аудиторного фонду та автоматичного розсилання серійних повідомлень.

7.2. Аналітика та моніторинг якості освітнього процесу.

Профільні підрозділи Університету мають право застосовувати інструменти ШІ для збору та аналізу статистичних даних щодо успішності студентів, відвідуваності занять та результатів сесій. Алгоритми ШІ дозволяється використовувати для обробки великих масивів даних анонімних опитувань, оцінки ефективності освітніх програм та прогнозування ризиків відразування здобувачів з метою вчасного надання їм академічної підтримки.

7.3. Встановлення пріоритету людського рішення.

Будь-які аналітичні звіти, графіки розкладу чи проекти рішень, сформовані алгоритмами ШІ, є виключно рекомендаційними. Університет встановлює правило обов'язкової верифікації та затвердження результатів роботи ШІ відповідальними посадовими особами Університету. Категорично забороняється повністю делегувати автоматизованим системам ухвалення кадрових рішень, затвердження фінансових витрат чи підписання фінальних наказів.

8. ЗАКРІПЛЕННЯ ОBOB'ЯЗKОВОЇ РОЛІ ЛЮДИНИ У ФІНАЛЬНІЙ ВЕРИФІКАЦІЇ, РЕДАГУВАННІ ТА ОЦІНЮВАННІ БУДЬ-ЯКИХ ЗГЕНЕРОВАНИХ ШІ РЕЗУЛЬТАТІВ

8.1. Персональна відповідальність за достовірність.

Штучний інтелект є виключно допоміжним технічним інструментом і не може виступати суб'єктом права чи автором. Кожен здобувач освіти або працівник Університету несе повну особисту відповідальність за будь-який контент (текст, розрахунки, програмний код, графіку), опублікований або поданий ним на розгляд, навіть якщо він був повністю згенерований ШІ. Посилання на те, що помилку чи неточність допущено алгоритмом штучного інтелекту, не є виправданням.

8.2. Обов'язкова верифікація та фактчекінг контенту.

Перед фінальним використанням, здачею або публікацією результатів роботи ШІ користувач зобов'язаний провести ретельну перевірку всіх даних на предмет логічних помилок, «галюцинацій» (вигаданих фактів) та змістовних неточностей. Студенти мають перевіряти математичні та фінансові розрахунки, викладачі – навчальні матеріали, а адміністративний персонал – цифри у звітах. Жоден згенерований документ не може бути застосований в Університеті без попереднього аналізу/вичитування людиною.

8.3. Збереження виключного права людини на оцінювання.

В освітній діяльності Університету категорично забороняється повністю делегувати системам штучного інтелекту оцінювання знань здобувачів освіти, перевірку курсових, кваліфікаційних чи контрольних робіт. ШІ може залучатися викладачем як асистент для первинного скринінгу (наприклад, для автоматизованого пошуку граматичних помилок або базової перевірки синтаксису коду), проте фінальне рішення, виставлення балів та надання розгорнутого відгуку залишається виключним правом та обов'язком науково-педагогічного працівника.

8.4. Творче та критичне доопрацювання матеріалів.

Будь-яка інформація, отримана від генеративних моделей, має піддаватися інтелектуальній та творчій переробці користувачем. Забороняється використання сирого, невідредагованого тексту ШІ. Здобувачі освіти та працівники повинні інтегрувати згенеровані ідеї у власний контекст, доповнювати їх унікальними аналітичними висновками,

що відображають специфіку досліджуваної проблеми та демонструють рівень особистих знань і професійних компетентностей.

**9. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛІТИКИ
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
В ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

9.1. Політика використання штучного інтелекту в Державному університеті економіки і технологій розглядається та затверджується рішенням Вченої ради Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

9.2. Зміни та доповнення до Політики забезпечення академічної доброчесності приймаються в тому самому порядку, що і сама Політика забезпечення академічної доброчесності.

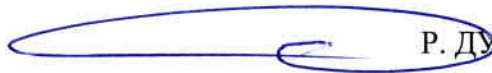
ПОГОДЖЕНО на засіданні науково-методичної ради 27.08.2026 року (протокол №1)

Голова науково-технічної ради

Є. ЧУПРИНОВ

Голова науково-методичної ради

Р. ДУТЧАК

Начальник юридичного відділу

О. СЛІСАРЕНКО

Історія документа

Дата події	Назва події
31.08.2026 р.	Протокол ВР 31.08.2026 №1. Наказ від 31.08.2026 р. №136